



FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rkp. 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: 311/2008/Pan.

## A Független Rendészeti Panasztestület

51/2009. (III. 4.) számú

### állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) szerencsi panaszos<sup>1</sup> 2008. november 12-én előterjesztett **panasza alapján indult eljárást** a 2009. március 4-én megtartott zárt ülése alapján

### m e g s z ü n t e t i

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

### Indokolás

A panaszos 2008. november 12-én terjesztett elő panaszbeadványt, amelyben sérelmezte, hogy őt a rendőrök 2008. november 7-én, Szerencsen, egy utcai konfliktusban, majd verekedésben való részvétel miatt megbilincseltek, vele szemben testi kényszert alkalmaztak, majd előállították a Szerencsi Rendőrkapitányságra, ahol vele szemben garázdaság büntettének gyanúja alapján nyomozást indítottak.

### I.

1) A panaszos 2008. november 12-én, levélben előterjesztett panaszbeadványában előadta, hogy 2008. november 7-én lakóhelyén több ismerőssel együtt születésnapot ünnepeltek. 21 óra 10 perc körül innen elindultak, hogy meglátogassák két másik ismerősüket. Amikor már hazafelé tartottak, az utcán – a panaszos elmondása szerint – szembe jött velük egy ittas állapotban lévő férfi, aki rájuk támad. A férfi megragadta a panaszos egyik barátjának a pulóverét – amitől az véres lett –, és azt kiabálta a társaság felé, hogy: „Meg akartok verni?” Ekkorra már – a panaszos állítása szerint – a helyszínre érkezett egy rendőrségi szolgálati jármű, amelyből öt rendőr szállt ki. Két rendőr lefogta a panaszost, és kezeit hátrabilincseltek – elmondása szerint anélkül,

<sup>1</sup> Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük

hogy igazoltatták volna. Ezt követően a rendőrök a panaszost beültették a szolgálati járműbe, és elvitték őt több kocsmába, hogy ezeken a helyeken az ő segítségével megtalálhassák és beazonosíthassák az utcai verekedésben részt vett többi személyt is.

22 óra 20 perckor a panaszost beszállították a Szerencsi Rendőrkapitányságra, ahol – elmondása szerint – kb. 30 percig a falhoz állítva kellett várakoznia; majd egy irodába vitték, ahol három rendőr kihallgatta őt. A panaszos előadta, hogy ennek során a rendőrök őt többször is megütötték. Ezt követően a panaszost – ismerőseitől külön – egy másik irodában is kihallgatták, ahol állítása szerint szintén megütötték; majd szembesítésre vitték a verekedésben részt vett másik férfival. Ezután aláírták vele a jogorvoslati jogairól, az előállítás okáról és időtartamáról, az előállító helyiségben történő elhelyezésével kapcsolatos jogairól és kötelezettségeiről szóló nyilatkozatot, és a saját vallomását is, amelyet – állítása szerint – az egyik rendőr önállóan gépelt le, a valóságnak nem megfelelő tartalommal, és azt neki nem is olvasták fel. Végül visszaadták a panaszosnak a tőle lefoglalt tárgyakat, és 2 óra 50 perckor elbocsátották a Rendőrkapitányság épületéből.

2) A panaszos elismerte, hogy ittas állapotban volt, hiszen a rendőri intézkedéseket megelőzően éppen születésnapot ünnepelt az ismerőseivel. Kifogásolta, hogy a rendőrök az eljárás alatt őt többször bántalmazták, vele mindvégig megalázó, sértő hangnemben beszéltek, és a nyilatkozatot, illetve saját vallomását is a rendőrök fenyegetésének hatására kellett aláírnia. Előállítás után a panaszos felkereste az orvosi ügyeletet, hogy a rendőrök által okozott sérüléseiről láteteletet vetessen, az orvos azonban – elmondása szerint –, miután megvizsgálta, közölte vele, hogy nem talált rajta semmiféle külsérelmi nyomot, így nem tud erről igazolást kiállítani.

Mindezek alapján kérte a Testület vizsgálatát.

## II.

1) A tényállás tisztázása érdekében a Testület a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 93. § (3) bekezdése alapján felvilágosítás-kéréssel fordult a Szerencsi Rendőrkapitánysághoz, és kérte az ügyvel kapcsolatban keletkezett rendőri jelentések, a kényszerítő eszközök alkalmazásáról készült parancsnoki kivizsgálás, az előállítás idejéről kiállított igazolás, az előállítás okáról valamint a panasztételi lehetőségről szóló tájékoztatás, valamint az esethez kapcsolódó minden további dokumentum egy-egy példányának a Testület részére történő megküldését.

A rendőrség valamennyi, az ügy eldöntéséhez szükséges iratot a Testület rendelkezésére bocsátotta. Ezek alapján a következőket lehetett megállapítani:

2) Az intézkedő rendőröknek a 2008. november 7-én kelt jelentése szerint ezen a napon 21 óra 57 perckor a Szerencsi Rendőrkapitányság ügyeletvezetőjéhez egy hölgy bejelentést tett arról, hogy munkából hazatérő férjét út közben egy 5-6 főből álló társaság minden indok nélkül megverte Szerencs egyik útkereszteződésében. Ezt követően a rendőrök azonnal a bejelentésben megjelölt helyszínre indultak. 22 órakor

érkeztek ki az említett kereszteződéshez, ahol azt tapasztalták, hogy a sötétben két fiatal személy – akik közül az egyik a panaszos volt – ütlegel és rugdos egy földön fekvő férfit. A szolgálati járműből kiszállva a rendőrök „A törvény nevében!” szavak előre bocsátásával felszólították a két fiatal személyt, hogy cselekményükkel hagyjanak fel. Erre a két személy futásnak eredt, de őket kb. 20 méter után a rendőrök elfogták, és testi kényszer alkalmazásával kezüket hátrabilincseltek, és őket a szolgálati járműbe ültették. Ekkor érkezett a helyszínre a bejelentő is, másokat azonban a rendőrök a helyszínen nem láttak. A sértett személyt – akinek az ütlegeléstől és a rugdosástól jól látható sérülései voltak – a rendőrök a helyszínen meghallgatták. Ő elmondta a rendőröknek, hogy gyalogosan hazafelé tartott a munkahelyéről, amikor az említett kereszteződésben egy 5-6 főből álló társaság őt minden előzetes szóváltás nélkül megtámadta, ütlegelte és rugdosta, egészen a rendőrök kiérkezéséig. Elmondta azt is, hogy a társaságból 3-4 személy még a rendőrök kiérkezése előtt elszaladt, de a későbbiekben őket felismerné. Ezt követően a rendőrök az ügyeleten keresztül mentőt hívtak a sértett személyhez, illetve az ügyeletvezetőtől további rendőri erőket kértek a többi elkövető elfogása céljából. A helyszínen elfogott két személy közül a panaszos társa tagadta a cselekmény elkövetését (azt állította, hogy „ő csak végignézte az egészet”), a panaszos azonban nem tagadta a történetet, és megnevezte a cselekmény további elkövetőit is, akik nagyrészt gyermekkorúak, illetve fiatalok voltak. Az időközben kiérkezett rendőrökkel együtt az egyik intézkedő rendőr a társaság további tagjainak a felkutatására indult; ennek során felkeresték ezen személyek lakóhelyeit, a Szerencs belterületén lévő szórakozóhelyeket, utcákat, tereket, de a nevezetteket nem találták meg. A későbbiek során azonban az egyik gyermekkorú személy törvényes képviselőjével a Rendőrkapitányságon személyesen megjelent. A rendőrök az eset után telefonon felvették a kapcsolatot a kórházzal, ahová a sérült személyt beszállították, és innen megtudták, hogy neki nyolc napon belül gyógyuló sérülései keletkeztek.

3) A kényszerítő eszköz alkalmazásáról készült rendőri jelentés szerint a panaszossal szemben az Rtv. 29. § (1) bekezdése alapján igazoltatásra, a 31. § (1) bekezdése alapján személyi szabadságában korlátozott személy átvizsgálására, a 33. § (1) bekezdésének a) pontja alapján szándékos bűncselekmény elkövetésén tetten érést követő elfogásra került sor. Ezen kívül a panaszossal szemben az Rtv. 47. §-a alapján testi kényszer, illetve a 48. § c) pontja alapján szökés megakadályozása érdekében bilincset alkalmaztak, a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 60. § (4) bekezdésének b) pontjának megfelelően (kezek hátra bilincselése).

Az elfogás végrehajtásáról, illetve a kényszerítő eszközök alkalmazásáról szóló parancsnoki vélemény és kivizsgálás szerint az említett intézkedések jogszerűek és szakszerűek, a kényszerítő eszköz-alkalmazások pedig jogszerűek, szakszerűek és arányosak voltak.

4) A sérült személy és felesége tanúvallomásai a rendőrök jelentésében foglaltakat támasztják alá azzal a kiegészítéssel, hogy a sérült személy vallomásában kitér rá,

hogy szembesítés során a panaszost egyértelműen felismerte, és elmondta róla, hogy először ez a személy kezdte el őt lökdösni, majd mikor már a földön feküdt, akkor is a panaszos biztosan ütlegelte, rugdosta.

5) A Rendőrkapitányságon önként megjelent gyermekkorú személy tanúvallomása szerint a verekedést a később megsérült személy kezdte azzal, hogy egyiküket meglökte. Erre a társaság egyik tagja ezt a személyt rögtön megütötte, a gyermekkorú személy pedig a földre lökte. A már földön fekvő férfit a társaság egyik tagja tovább ütlegelte és rugdosta. A tanú elmondása alapján a bántalmazott férfi – mikor sikerült felállnia – köveket kezdett keresni, hogy megdobálja őket, ezért szaladtak el a helyszínről. Ekkor még a panaszos és társa nem volt a verekedés közvetlen közelében, ők valószínűleg azt követően bántalmazták újra a férfit, hogy ez a társaság futásnak eredt. A tanú elmondása szerint társaság több tagja is gyermekkorú, 14. életévüket még nem töltötték be.

6) A panaszos gyanúsítottai vallomása szerint ő a férfit nem bántalmazta, csak egyszer meglökte. Nem tudja, hogy hogyan indult a verekedés, mert ő akkor csatlakozott a társasághoz, amikor a többiek már körbevették a férfit, és ütlegelni, rugdosni kezdtek. A kihallgatást végző nyomozó a panaszos elé tárta az intézkedő rendőrök jelentését, amelynek megismerése után a panaszos a továbbiakban nem kívánt élni vallomástételi lehetőségével.

7) Az előállítás időtartamáról szóló igazolás szerint a panaszos 2008. november 7., 22 órától 2008. november 8., 2 óra 50 percig tartózkodott a Rendőrkapitányságon. A panaszos által aláírt nyilatkozat szerint ő a jogorvoslati jogairól, az előállítás okáról és várható időtartamáról, továbbá az előállító helyiségben történő elhelyezésével kapcsolatban a jogairól és kötelezettségeiről szóló tájékoztatásokat megkapta.

### III.

1) Az Rtv. 92. § (1) bekezdése alapján a Testület hatáskörébe kizárólag azon rendőri intézkedések és mulasztások tartoznak, melyek az Rtv. IV., V. és VI. Fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

– a rendőri feladatok és utasítások teljesítésének kötelezettsége, azok megsértése vagy annak elmulasztása (különösen: intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség stb.),

– a rendőri intézkedés vagy annak elmulasztása, illetőleg törvényessége (különösen: igazoltatás, ruházat- csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, idegenrendészeti intézkedés, intézkedés magánlakásban, közlekedésrendészeti intézkedés stb.),

– a kényszerítő eszköz alkalmazása és törvényessége (különösen: testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, útzár, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás stb.),

esetén van lehetősége eljárni és az adott intézkedést vagy cselekményt vizsgálni, abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

2) A Testület álláspontja szerint elengedhetetlen, hogy a jogalkotó tisztázza, milyen eljárásjogi korlátai lehetnek a Testület vizsgálatának az Rtv. IV. fejezetében szabályozott általános elvek vonatkozásában.

A Testületnek az Rtv. 92. § (1) bekezdés alapján lehetősége van arra, hogy az Rtv. IV. fejezetében, a rendőrség működésének általános elveit és szabályait rögzítő rendelkezések kapcsán vizsgálódása körébe vonjon minden olyan rendőri tevékenységet, amelyet az V. és a VI. fejezetek ugyan nem nevesítenek, de amelynek vonatkozásában a IV. fejezetben foglalt követelményeknek érvényesülniük kell.

Erre az Rtv. IV. fejezetében szereplő 11. § (1) bekezdése nyújt lehetőséget, amely szerint a rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni. A 11. § (1) bekezdése tehát olyan általános jellegű rendőri kötelezettséget rögzít, amelynek megsértése esetén helye van a Testület eljárásának akkor is, ha a jogsértés nem az Rtv. V. és VI. fejezetében foglalt rendelkezések alkalmazásával függ össze, hanem más – az adott szolgálati feladat ellátására vonatkozó – jogi norma érvényesülésével. Az Rtv. 11. §-án keresztül a szigorú nyelvtani értelmezés szerint vizsgálhatóvá válik tehát a rendőrség részéről eljáró személyek olyan tevékenysége is, amely az Rtv.-től eltérő egyéb jogszabályok, például a büntetőeljárás vagy a szabálysértési törvény által rendezett eljárási szabályok alapján zajlik.

A Testület gyakorlata szerint azonban hatáskörének ilyen értelmezése korlátokkal érvényes: a Testület olyan esetekben él az ilyen jellegű vizsgálat lehetőségével, amikor a panaszolt rendőri intézkedéssel vagy mulasztással szemben speciális jogorvoslatot az egyéb jogszabályok nem biztosítanak. Ez a vélelmezhető jogalkotói szándékot respektáló értelmezés azonban meglehetősen abszurd eredményekre vezethet.

A jelen ügyből kiindulva például előfordulhat, hogy egy bűncselekmény – egyszerű – gyanúja miatt előállított személy azt panaszolja, hogy őt az előállítása során előbb a rendőrségi járműben, majd kihallgatására várva a rendőrség épületében (pl. az előállítóban) is bántalmazták, mely bántalmazás a kihallgatása során is folytatódott. Amennyiben nem halaszthatatlan nyomozati cselekménnyel indul a büntetőeljárás, úgy annak formális kezdetét a kihallgatás megkezdését követően a megalapozott gyanú közlése jelenti. A Testület jelenleg alkalmazott jogértelmezése alapján a rendőrségi járműben és az előállítóban elkövetett bántalmazást a Testület a vizsgálati körébe vonhatja, a megalapozott gyanú közlése azonban cezúrát jelent, mert ezt követően megindul a büntetőeljárás, és az ennek során történteket a Testület (mivel itt egy sajátlagos jogorvoslati rendszerű, speciálisan szabályozott eljárásról van szó) már nem vizsgálhatja. Annak ellenére sem, hogy igazán hatékony jogorvoslatot egy ilyen jellegű jogsértés esetén nem a speciális büntetőeljárásjogi jogorvoslat (az ügyészhez címzett panasz) jelenti, hanem – ugyanúgy, mint az időben korábbi bántalmazások vonatkozásában – a feljelentés.

A Testület úgy véli, hogy ennek a kérdésnek a rendezése jogalkotást és a Testület hatáskörébe vonható jogsértések körének a jelenleginél átgondoltabb és tisztább meghatározását teszi szükségessé.

3) A vizsgált ügyben a panaszos által a beadványában kifogásolt rendőri cselekmények egy része az ellene – csoportosan elkövetett garázdaság büntett gyanúja miatt – indult büntetőeljárás során történt. A panaszbeadvány ezen részeit a Testületnek nincs lehetősége érdemben kivizsgálni, hatáskörének hiánya miatt. Ezért a Testület a panaszbeadványnak a büntetőeljárással összefüggő részeit – azt, hogy a panaszost, elmondása szerint, kihallgatása során megütötték, vallomását nem nézhette át, nem olvasták fel neki, az esetleg valótlan tartalmú, mert a rendőrök fenyegetésének hatására írta alá, illetve a kihallgatása során vele megalázóan beszéltek a rendőrök – elutasította. Egyúttal a Testület felhívja a panaszos figyelmét arra, hogy a vele szemben intézkedő rendőrök ellen ezen sérelmezett magatartásuk miatt, ha kívánja feljelentéssel élhet az illetékes ügyészségnél.

A Testület felhívja a panaszos figyelmét arra is, hogy a gyanúsítottá válásával kapcsolatos kifogásai, illetve a büntetőeljárás alatt őt ért sérelmek miatt a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 196. § (1) bekezdése alapján panasszal élhet. E hivatkozott jogszabályhely szerint: „Akit az ügyész vagy a nyomozó hatóság intézkedése vagy intézkedésének elmulasztása érint, az a tudomásszerzéstől számított nyolc napon belül panasszal élhet.”

#### IV.

A Testület ezen indokok miatt a továbbiakban a panasznak kizárólag az Rtv. 92. § (1) bekezdése alapján a hatáskörébe tartozó – az Rtv. IV.–VI. Fejezeteiben foglalt rendőri intézkedésekkel kapcsolatos – részeit tette vizsgálata tárgyává.

A panaszbeadványban kifogásolt rendőri intézkedések érintették a panaszosnak a személyi szabadsághoz, valamint a testi épséghez való alapvető jogait. Ezek az alapjog-korlátozások azonban jogszerűek és az intézkedések eredményességéhez szükségesek voltak, az alábbiak szerint.

1) Az Rtv. 17. § (1) bekezdése szerint: „A Rendőrség a feladatának ellátása során a testi épséghez, a személyes szabadsághoz, a magánlakás, a magántitok és a levéltitok sérthetlenségéhez, a személyes adatokhoz, valamint a tulajdonhoz fűződő jogokat a törvényben foglaltak szerint korlátozhatja.” A 29. § (1) bekezdése szerint: „A rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.” A konkrét ügyben, mivel feltehetően egy folyamatban lévő bűncselekmény megszakításáról volt szó, a helyszínre kiérkező rendőrök a közbiztonság védelme érdekében, illetve bűnüldözési célból indokoltan és jogszerűen igazoltathatták a panaszost. A rendőrök a

jelentésükből kitűnően a panaszos adatait is rögzítették. Ennek jogszerűsége szintén nem kifogásolható, hiszen a Szolgálati Szabályzat 38. § (2) bekezdése szerint: „Az igazoltatás során meg kell állapítani a személy azonosságát, és az igazoltató lapon rögzíteni kell annak az igazoltatottnak az Rtv. 29. §-ának (8) bekezdése szerinti személyazonosító adatait, az igazolványának sorozatát és számát, valamint az igazoltatásának helyét, idejét és okát, akinél ez a további intézkedéshez, eljáráshoz szükséges, vagy egyéb körülmények ezt indokolják.” Ebben az esetben pedig – tekintettel arra, hogy a panaszos mint gyanúsított ellen büntetőeljárás indult – az adatok rögzítése további intézkedéshez, illetve eljáráshoz szükséges volt. Az igazoltatás és az adatok rögzítése ezért indokolt és jogszerű volt.

2) Az Rtv. 31. § (1) bekezdése alapján: „Akivel szemben személyi szabadságot korlátozó intézkedést foganatosítanak, annak ruházatát a rendőr a támadásra vagy az önveszély okozására alkalmas tárgy elvétele végett, előzetes figyelmeztetés után átvizsgálhatja.” A ruházat átvizsgálásának a jogszerűségét a panaszos sem vitatta (erre a körülményre a panaszbeadvány nem tért ki), a Testület azonban megállapítja, hogy ezen jogszabályhely alapján a panaszos ruházatának átvizsgálása is kellő joggal, a törvényi előírásoknak megfelelően történt.

3) Az Rtv. 33. § (1) bekezdésének a) pontja kimondja, hogy: „A rendőr a további intézkedés megtétele céljából elfogja és az illetékes hatóság elé állítja azt, akit szándékos bűncselekmény elkövetésén tetten értek”. A Szolgálati Szabályzat 42. § (1) bekezdése ezt a rendelkezést úgy pontosítja, hogy: „A rendőr a szándékos bűncselekmény elkövetésén tetten ért személyt a tettenérés helye szerint illetékes, szükség esetén a legközelebbi rendőri szervhez állítja elő.” Az intézkedő rendőrök a helyszínre kiérkezéskor azt észlelték, hogy a panaszos és társa éppen egy földön fekvő embert ütlegel és rugdos, ezért a körülmények mérlegelésével arra a következtetésre jutottak, hogy a folyamatban lévő bűncselekményt meg kell szakítaniuk, a cselekményt elkövetőket pedig el kell fogniuk és elő kell állítaniuk a Szerencsi Rendőrkapitányságra annak érdekében, hogy őket ki lehessen hallgatni, illetve – ha ez szükségessé válik – velük szemben eljárást lehessen indítani. Az elfogás és az előállítás indokoltsága és jogszerűsége ezért a panaszos részéről eredményesen nem kifogásolható. Az előállítás időtartama az Rtv. 33. § (3) bekezdésében előírt legfeljebb nyolc órás időtartamot nem haladta meg, a kb. öt óráig tartó előállítás az ezalatt tett intézkedések és eljárási cselekmények – kihallgatás, szembesítés stb. – időigényességéhez mérten pedig az Rtv. 15. §-ában foglalt arányosság követelményének is eleget tett. A panaszos által aláírt nyilatkozat szerint a panaszos a jogorvoslati jogairól szóló tájékoztatást megkapta, az előállítás okáról és várható időtartamáról szóló tájékoztatást szóban szintén megkapta, az előállítás időtartamáról kiállított igazolást átvette, valamint az előállító helyiségben történő elhelyezésével kapcsolatos jogairól és kötelezettségeiről is tájékoztatták őt.

A Testület azon kérdésére, hogy a rendőrök miért vitték el több utcába, térre és kocsmákba a panaszost a Rendőrkapitányságra történő beszállítása előtt, a Szerencsi Rendőrkapitányság vezetője azt a választ adta, hogy – amint az a rendőrök jelentéséből is kitűnik – a panaszos közölte a cselekményt vele együtt elkövetők neveit, ezen személyek azonban a rendőrök előtt nem voltak ismertek, és mivel a lakásukon sem

tartózkodtak, ezért az „azonnalos” intézkedések foganatosításához szükség volt arra, hogy a panaszos személyesen mutassa meg társait.

Az igazoltatás, a ruházat-átvizsgálás, az elfogás és az előállítás a fent kifejtettek miatt jogszerűen korlátozta a panaszosnak a személyi szabadságát.

4) Az Rtv. 19. § szerint: „(1) A jogszabályi előírások végrehajtását szolgáló rendőri intézkedésnek – ha törvény vagy nemzetközi megállapodás másként nem rendelkezik – mindenki köteles magát alávetni, és a rendőr utasításának engedelmeskedni. A rendőri intézkedés során annak jogszerűsége nem vonható kétségbe, kivéve, ha a jogszerűtlenség mérlegelés nélkül, kétséget kizáróan megállapítható. (2) A rendőr jogszerű intézkedésének való ellenszegülés esetén az e törvényben meghatározott intézkedések és kényszerítő eszközök alkalmazhatók.” Az Rtv. 47. §-a alapján: „A rendőr – intézkedése során – az ellenszegülés megtörésére testi erővel cselekvésre vagy a cselekvés abbahagyására kényszerítést (testi kényszert) alkalmazhat.” A 48. § c) pontja szerint pedig: „A rendőr bilincset alkalmazhat a személyi szabadságában korlátozni kívánt vagy korlátozott személy szökésének megakadályozására”. A konkrét esetben a rendőrök bűncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja miatt alkalmaztak testi kényszert, az arányosság és a – Szolgálati Szabályzat 58. § (1) bekezdésében foglalt – fokozatosság követelményeinek is megfelelően. A testi kényszer és a kezek hátra bilincselése amiatt is szükségessé vált, mert a rendőri jelentés szerint – és ezt a panaszbeadvány sem cáfolta – a panaszos megpróbált elmenekülni a helyszínről, amikor a kikerülő rendőröket észrevette. A Szolgálati Szabályzat 59. § (1) bekezdése szerint: „Kényszerítő eszköz alkalmazása feltételeinek fennállása esetén testi kényszert akkor kell alkalmazni, ha a rendőri erőfölény vagy az intézkedés alá vont személy állapota, magatartása folytán a rendőri intézkedés eredményessége ezzel biztosítható.” A 60. § (1) bekezdésének c) pontja pedig úgy rendelkezik, hogy: „Bilincset alkalmazása különösen azzal szemben indokolt: akinek az elfogására bűncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja miatt került sor, és szökése bilincset alkalmazása nélkül nem akadályozható meg”. A kezek hátra bilincseléséről a 60. § (6) bekezdésének a) pontja azt is kimondja, hogy az akkor célszerű, ha a bilincset alkalmazására testi kényszer útján kerül sor. Mindezeket figyelembe véve a panaszolt esetben a rendőrök a bűncselekmény elkövetésével megalapozottan gyanúsítható, és az intézkedés előtt menekülni próbáló panaszossal szemben jogszerűen és indokoltan alkalmaztak testi kényszert és bilincset. A panaszos ugyanis nem vetette alá magát a rendőri intézkedésnek, ezért a rendőröknek az Rtv. 19. § (2) bekezdése alapján joguk volt kényszerítő eszközt alkalmazni vele szemben.

A kényszerítő eszközök alkalmazása a jogszabályi előírásoknak megfelelően történt, ezzel a panaszos személyi szabadságát és testi épségéhez fűződő alapvető jogát – az Rtv. 17. § (1) bekezdésére is figyelemmel – jogszerűen korlátozták.

## V.

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedésre nem kerül sor, mivel az alapjogok korlátozása jogszerűen történt. Ezért a Testületnek az



Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a panaszt az intézkedést foganatosító szerv, a Szerencsi Rendőrkapitányság vezetőjéhez kellene áttennie. Mivel azonban a panaszos, élve az ugyanezen jogszabályhelyben biztosított jogával, előzetesen mind a panaszbeadványban, mind telefonos egyeztetés során tiltakozott az áttétel ellen, ezért a Testületnek az Rtv. 93. § (1) bekezdésének második fordulata alapján az eljárás megszüntetéséről kellett döntenie.

**Budapest, 2009. március 4.**

**Dr. Kaltenbach Jenő**  
elnök,  
testületi tag

**Dr. Juhász Imre**  
elnökhelyettes, testületi tag

**Fráterné dr. Ferenczy Nóra**  
testületi tag

**Dr. Féja András**  
előadó testületi tag

**Dr. Kádár András Kristóf**  
testületi tag

Független Rendészeti Panasztestület